

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Irena Gromska-Szuster

SSN Zbigniew Kwaśniewski

w sprawie z wniosku Gminy W.

przy uczestnictwie M. S., C. S. i Skarbu Państwa - Starosty W.

o rozgraniczenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 września 2010 r.,

zażalenia uczestnika postępowania C. S.

na postanowienie Sądu Okręgowego w W. z dnia 4 września 2009 r., sygn. akt I Ca (...),

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 7 maja 2009 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił apelację uczestników postępowania małżonków M. i C. S. od postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 13 listopada 2008 r.

Od orzeczenia Sądu Okręgowego została wniesiona w imieniu uczestnika C. S. skarga kasacyjna (błędnie nazwana kasacją).

Wobec tego, że pełnomocnictwo złożone w toku postępowania nie upoważniało adwokata uczestnika do reprezentowania go przed Sądem Najwyższym w postępowaniu kasacyjnym, a do skargi kasacyjnej nie zostało dołączone pełnomocnictwo, obejmujące takie umocowanie, zarządzeniem z dnia 21 lipca 2009 r.

Przewodniczący w Sądzie drugiej instancji wezwał pełnomocnika skarżącego do uzupełnienia braku w tym zakresie w terminie siedmiu dni, pod rygorem odrzucenia środka zaskarżenia.

W wykonaniu wezwania adwokat T. B. złożył pełnomocnictwo obejmujące umocowanie do zastępowania uczestnika „(...) w sprawie skargi kasacyjnej od orzeczenia Sądu Okręgowego w W. sygn. I Ca (...) przed sądami (...)”

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 4 września 2009 r. Sąd Okręgowy w W. odrzucił skargę kasacyjną, stwierdzając, że z treści złożonego pełnomocnictwa nie wynika umocowanie do podejmowania czynności przed Sądem Najwyższym. Skarżący mimo precyzyjnego wezwania nie uzupełnił braku skargi i nie złożył prawidłowego pełnomocnictwa, co uzasadniało orzeczenie stosownie do art. 398⁶ § 2 k.p.c.

W zażaleniu na to postanowienie uczestnik, wnosząc o jego uchylenie, zarzucił, że Sąd dokonał ustaleń sprzecznych z treścią przedłożonego pełnomocnictwa. Jego treść wskazuje, że pełnomocnik został umocowany do zastępowania uczestnika w sprawie skargi kasacyjnej, tym samym udzielone pełnomocnictwo upoważniało adwokata do reprezentowania uczestnika przed Sądem Najwyższym, który jest jedynie władny rozpoznać skargę. Treść udzielonego pełnomocnictwa nie pozostawia wątpliwości, że wolą uczestnika było, ażeby adwokat zastępował go przed Sądem Najwyższym.

W odpowiedzi na zażalenie Skarb Państwa - Starosta W. wniósł o jego oddalenie.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c., w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje przymus adwokacko-radcowski. Skarżący musi być zatem w tym postępowaniu zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika, który obowiązany jest wykazać swoje umocowanie, przedstawiając stosowne pełnomocnictwo (art. 398⁴ § 3 zd. 1 w zw. z art. 126 § 3 k.p.c.). Ponieważ pełnomocnictwo udzielone przez skarżącego w toku postępowania było jedynie pełnomocnictwem procesowym do prowadzenia sprawy, które nie obejmuje z mocy prawa umocowania do wniesienia skargi kasacyjnej i udziału w postępowaniu kasacyjnym (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego, mająca moc zasady prawnej, z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07, OSNC 2008, nr 11, poz. 122), konieczne było wezwanie pełnomocnika na podstawie art. 398⁶ § 1 k.p.c. do uzupełnienia braku formalnego skargi i przedstawienia pełnomocnictwa, które upoważniałoby do zastępowania mocodawcy w tym zakresie (por. np. postanowienie SN z dnia 4 września 2008 r., IV CZ 68/08, niepubl.).

Przewodniczący w Sądzie drugiej instancji prawidłowo zatem wezwał adwokata T. B. do złożenia takiego pełnomocnictwa.

Pomimo prawidłowego wezwania, pełnomocnik uczestnika złożył dokument pełnomocnictwa, którego treść nie została sformułowana w sposób precyzyjny i niebudzący wątpliwości co do jego zakresu. Nie zwalniało to Sądu Okręgowego od analizy treści pełnomocnictwa oraz jego interpretacji, przy uwzględnieniu także kontekstu udzielenia umocowania przez skarżącego (sporządzenie i wniesienie skargi kasacyjnej). Sąd Okręgowy jednak poprzestał na stwierdzeniu, że w pełnomocnictwie nie oznaczono wyraźnie umocowania do podejmowania czynności przed Sądem Najwyższym.

Tymczasem, ocena treści pełnomocnictwa prowadzi do wniosku, że skarżący udzielił adwokatowi umocowania do zastępstwa w postępowaniu ze skargi, które jest prowadzone przed Sądem Najwyższym, a w każdym razie – do wniesienia skargi kasacyjnej. Na taką wolę uczestnika wskazuje konkretyzujące zakres udzielonego pełnomocnictwa stwierdzenie, że skarżący upoważnia adwokata „do zastępowania w sprawie skargi kasacyjnej”. Trzeba mieć także na względzie, że wezwanie do uzupełnienia braku wiązało się bezpośrednio z wniesieniem w imieniu uczestnika określonego środka zaskarżenia - skargi kasacyjnej. Interpretacja użytych w tym kontekście w pełnomocnictwie sformułowań przemawia na rzecz stanowiska, że wolą skarżącego było udzielenie umocowania do reprezentowania go w postępowaniu kasacyjnym, które jest prowadzone przed Sądem Najwyższym, w szczególności – do wniesienia skargi. Pełnomocnictwo nie zawiera ograniczenia umocowania do działania przed sądami powszechnymi, czy w toku instancji.

Mimo więc, że treść przedłożonego pełnomocnictwa wymagała dokonania pewnych zabiegów interpretacyjnych, nie stało to na przeszkodzie uznaniu, iż brak skargi, do uzupełnienia którego wezwano pełnomocnika skarżącego, został przez niego usunięty i że nie zachodziła podstawa do odrzucenia skargi. Z tych względów należało orzec, jak w sentencji (art. 398¹⁵ § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.).